

DOI <https://doi.org/10.32405/978-966-97763-9-6-2021-172-173>

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР: О Н О В Л Е Н І О Р І Є Н Т И Р И

**Олена Локшина, д.пед.н., проф.,
член-кореспондент НАПН України**

Інститут педагогіки НАПН України
м. Київ, Україна

Метою дослідження є огляд оновлених орієнтирів ЄС з розбудови європейського освітнього простору в умовах викликів сучасності. Дослідження є теоретичним за своєю природою. Ключовими методами обрано аналіз (стратегічних документів, які формують орієнтири освітньої політики) порівняння, синтез опрацьованої інформації для демонстрації набутого в результаті дослідження знання.

Основні результати дослідження. Констатовано, що виклики ХХІ ст. (екологічна деградація, демографічна криза, цифрова революція, глобалізація, міграція та пандемія COVID-19) трансформують орієнтири політики ЄС у галузі освіти і навчання. Перспективою у цьому контексті визначено концепт навичок, який цілісно окреслено в Європейському порядку денному з розвитку навичок (2020). Завданнями розбудови економіки і соціального життя визначено: посилення стійкості конкурентоспроможності, забезпечення соціальної справедливості, розбудова стійкості для особистості. Вбачається, що навички мають відігравати вирішальну роль.

Розкрито, що концепт навичок імплементовано в усі новітні документи, які регулюють розвиток освіти: Європейську довідкову рамку ключових компетентностей для навчання впродовж життя (2018), Оснабрюкську декларацію (2020), Рекомендацію Ради ЄС щодо професійно-технічної освіти і навчання для забезпечення стійкої конкурентоспроможності, соціальної справедливості і працестійкості (2020), оновлений Порядок денний розвитку вищої освіти (2017), Рекомендації Ради про шляхи підвищення кваліфікацій для дорослих (2019) тощо.

Зроблено висновок, що концепт навичок є парасолькою, яка об'єднує ініціативи ЄС, спрямовані на оволодіння європейцями навичками/кваліфікаціями/компетентностями для відродження Європи та її випереджального розвитку у світі.

Для української освіти важливою є подальша синхронізація сектора освіти з ключовими орієнтирами демократичних країн Європи, зокрема ЄС. На увагу заслуговують такі важливі аспекти запровадження концепту навичок, як:

- наскрізність: навички не лише в освіті, взаємопов'язаність концепту з економікою і суспільним життям;
- адаптування до кожного рівня освіти: на шкільному рівні – це ключові компетентності, на рівнях професійно-технічної, вищої освіти, освіти дорослих – кваліфікації.

Ключові слова: європейський освітній простір; навички; виклики українська освіта, ЄС.

DOI <https://doi.org/10.32405/978-966-97763-9-6-2021-173-174>

ПЕРСПЕКТИВНІСТЬ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ ЗА ДОПОМОГОЮ ДВОМОВНОГО НАВЧАННЯ В ОСВІТІ УКРАЇНИ

Ніна Нікольська, к.пед.н.

Інститут педагогіки НАПН України
м. Київ, Україна

Мовна освіта є важливим засобом, котрий формує свідомість особистості та її здатність бути соціально мобільною в суспільстві, сприяє веденню діалогу культур у світі, що глобалізується навколо розв'язання різноманітних проблем. Нові реалії вимагають змін у визначенні до рівнів володіння іноземними мовами, визначення нових підходів до відбору змісту та організації матеріалів, використання адекватних форм та видів контролю.

Особливої актуальності набуває двомовна освіта за принципом українська + іноземна у світлі загальноєвропейських полімовних тенденцій, інтеграції нашої держави до європейського освітнього простору, поширенням практики обміну студентами та відкритістю освітньої системи нашої країни для іноземних студентів.

Розкрито, що поширення вивчення іноземних мов вписується в контекст європейських директив, які рекомендують державам-членам викла-